

Motion till riksdagen 2011/12:N386

av **Jörgen Hellman m.fl. (S)**

Fordonsindustrin i Västsverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fordonsindustrin i Västsverige som en motor för tillväxten i Sverige.

Motivering

Västsverige är helt dominerande i landet när det gäller fordonsindustrin, med Trollhättan, Göteborg, Uddevalla och Skövde som centra. Huvudorterna har också starka kopplingar till högskolorna för forskning och utveckling inom fordonsindustrin.

Det tillverkas cirka 360 000 fordon per år i Sverige; mer än 85 procent av dessa går på export. Fordonsindustrin är vårt lands största exportnäring och står för cirka 15 procent av varuexporten. Fordonstillverkarna och deras underleverantörer har cirka 140 000 anställda, vilket motsvarar 20 procent av sysselsättningen inom tillverkningsindustrin.

Investera i fordonsforskning

Det som kännetecknar framgångarna är främst att fordonsindustrin arbetar med hela kedjan från forskning och utveckling till produktion. För Västsverige är det säkerheten och miljöarbetet som är de främsta konkurrensmedlen. För att vi ska kunna behålla och förstärka vår position krävs det fortsatta investeringar i forskning och utvecklingsarbete.

Fordonsindustrin investerar mer än tio miljarder kronor per år i forskning och utveckling i Sverige, vilket är en stor del av industrins totala forsknings- och utvecklingskostnader. Sverige är världsledande inom ett antal forskningsområden: säkerhet, drivlineteknik och telematik. Därmed spelar fordonsindu-

Fel! Okänt namn på

strin genom sin storlek, sitt gedigna kunnande och den komplexa kedjan av produktutveckling, underleverantörer och slutleverantörer en central roll för Sveriges tillväxt, sysselsättning och konkurrenskraft.

Fordonsindustrin går igenom ett avgörande teknikskifte, pådrivet av allt högre miljö- och säkerhetskrav på fordonen. Omställningen till ett hållbart samhälle kommer att pågå länge och kräva stora insatser i fråga om forskning, utveckling och uthålliga investeringar. Samtidigt präglas fordonsindustrin av hård konkurrens, till stor del utanför Sveriges gränser. Det faktum att andra etablerade fordonsnationer, exempelvis Tyskland, Frankrike, Japan och USA, investerar stora offentliga resurser för att uppmuntra teknikutveckling och konkurrenskraft ställer krav på att även den svenska regeringen agerar, vilket den ännu inte har gjort.

Värdefulla forskningsmiljöer riskerar att slås sönder och risken är stor att Sverige tappar mark. Fordonsforskningsprogrammen är ett bra sätt att fördela forskningsresurser till universitet, högskolor och forskningsinstitut och att därmed få med industrin som en betydelsefull finansör.

Huvudorterna för fordonsindustrin har starka kopplingar till högskolorna, för att säkerställa forskning och utveckling inom näringen. Det innebär att man i regionen arbetar med hela kedjan inom fordonstillverkningen, från forskning och utveckling till konkret produktion.

Det krävs en fortsatt investering i forskning och utvecklingsarbete; det är därigenom som regionen har sina främsta konkurrensfördelar. Samarbetet med högskolorna måste förstärkas och utvecklas ytterligare. Produktion i Väst, som är ett samarbete mellan högskolorna i Göteborg, Jönköping, Skövde och Högskolan Väst i Trollhättan, är ett bra initiativ som tagits för att kraftsamla kring utvecklingen av industriell produktion.

För att stärka konkurrenskraften och utvecklingsarbetet inom industrin och andra näringslivsgrenar behövs en fortsatt ambition att bygga upp regionala utvecklingscentra. Det finns idag flera framgångsrika centra där företag, högskolor, regioner och kommuner arbetar tillsammans för att skapa förutsättningar för företags- och produktutveckling. Innovatum i Trollhättan och Lindholmen i Göteborg är exempel som har och har haft en stor betydelse för utvecklingsarbetet inom fordonsindustrin. Genom att verka i utvecklingscentra ges det lokala och regionala näringslivet bättre förutsättningar för samarbete och produktutveckling.

Investera i klimatsmarta fordon

Miljöarbetet är en viktig del av utvecklingen inom fordonsindustrin. Regionen behöver samla kunskaper och erfarenheter för att utveckla alternativa miljövänliga bränslen och annan miljöteknik. Det är angeläget att man inom regionen kan skapa ett nationellt centrum för att utveckla alternativa miljövänliga bränslen och annan miljövänlig teknik.

Miljöteknikutvecklingen inom fordonsindustrin i Västsverige skapar både arbeten och tillväxt i samhället, men den behöver bli ännu bättre. Endast en mycket liten del av nybilsförsäljningen utgörs av försäljning av miljöfordon.

Det är därför angeläget att man stöttar fordonsindustrin i Västsverige från nationell sida. Västsverige behöver ges möjligheter att, ur ett nationellt perspektiv, samla kunskaper och erfarenheter för att utveckla alternativa miljövänliga bränslen och annan miljövänlig teknik.

Investera i de anställdas kompetens

De anställda inom fordonsindustrin och hos de många underleverantörerna har en stor och bred kompetens som det är oerhört viktigt att bibehålla och utveckla för framtiden. Därför bör man inte låta människor gå ut i arbetslöshet utan istället genom arbetsmarknadspolitik erbjuda stöd till fortsatt anställning och kompetensutbildning. Det är viktigt att staten i samarbete med de fackliga organisationerna och företagen arbetar med effektiva jobbskapande åtgärder.

Investera i Produktion i Väst – för framtidens jobb

Våren 2004 skapades Sveriges mest kraftfulla forsknings-, utvecklings- och utbildningsplattform för industriell produktion. Nätverket kallas Produktion i Väst och är ett nära samarbete mellan Chalmers tekniska högskola, Ingenjörshögskolan i Jönköping, Högskolan Väst i Trollhättan, Högskolan i Halmstad och Högskolan i Skövde.

Syftet med Produktion i Väst är att åstadkomma en omfattande och långsiktig utveckling av forskning, utbildning och innovation inom det produktionstekniska området. En högt utvecklad produktion skapar möjlighet för tjänsteproduktion för grön omställning, innovationer och nya kreativa branscher.

Genom samordning och profilering av forsknings- och utbildningsverksamheterna mellan de samarbetande högskolorna kan de samlade resurserna användas betydligt effektivare. Befintliga band mellan industri och akademi stärks ytterligare och samarbetet spänner över hela västra Sverige.

Produktion i Väst kommer även att realisera Vinnovas sedan länge uttalade önskemål om forskningsinsatser, kompetensutveckling, kunskapsspridning och samverkan vid större och medelstora högskolor, institut och lokala utvecklingscentra. Insatserna krävs för att skapa internationell konkurrenskraft hos våra små och medelstora företag. Industriell produktion har stor potential att generera tillväxt, arbetstillfällen och lönsamhet. Trots de senaste årens stora satsningar på telekom, IT, läkemedel, medicinsk teknik och bioteknik står våra verkstadsföretag fortfarande för cirka hälften av Sveriges varuexport. Dessutom krävs en omfattande produktionsteknisk utveckling om exempelvis landvinningarna inom materialtekniken ska lämna laboratoriestadiet och kunna kommersialiseras.

Vår vision är att Produktion i Väst ska stärka konkurrenskraften, tillväxten och kunskapsutvecklingen i Västsverige genom samarbete mellan industri och akademi. Honnørsorden är profilering och samverkan. Ingen högskola kan

Fel! Okänt namn på

vara bäst på alla de delområden som produktionsområdet omfattar. Genom specialisering och samverkan kan Produktion i Väst snabbt bli det ledande produktionsforskningsklustret i Sverige och ha en konkurrenskraft som sträcker sig utanför landets gränser.

Nätverket Produktion i Väst är en stark samling och koordinering av forsknings- och utbildningsresurser inom produktionsområdet som genomförts i Sverige. Kraftsamlingen och profileringen har genomförts på högskolornas eget initiativ och inom ramen för befintliga resurser. För att stärka ett fortsatt bra arbete krävs det nu en aktiv medverkan och stöd från olika industriforskningsinstitut och från regeringen. Det är angeläget att detta framgångsrika projekt kan fortleva.

Stockholm den 29 september 2011

Jörgen Hellman (S)

Christina Oskarsson (S)

Peter Johnsson (S)